

ПРЕПОРЪКА № Н1

от 19 юни 2013 година

относно решението *Gottardo*, съгласно което социалните придобивки, с които се ползват гражданите на държава-членка членка по силата на двустранни спогодби за социална сигурност с трети държави, следва да се предоставят и на работниците, граждани на други държави-членки

(текст от значение за ЕИП и за Споразумението между ЕО и Швейцария)

(2013/C 279/07)

АДМИНИСТРАТИВНАТА КОМИСИЯ ЗА КООРДИНАЦИЯ НА СИСТЕМИТЕ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ,

като взе предвид член 72, буква а) от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност⁽¹⁾, съгласно който Административната комисия е натоварена с разглеждането на всички административни въпроси или въпроси, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009⁽²⁾,

като взе предвид член 72, буква в) от Регламент (ЕО) № 883/2004, съгласно който Административната комисия поощрява и развива сътрудничеството между държавите-членки и техните институции по въпросите, свързани със социалната сигурност:

Като предприе действия в съответствие с условията, определени в член 71, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004,

като има предвид, че:

- (1) Принципът за недискриминация въз основа на национална принадлежност е основна гаранция за свободата на движение на лицата в съответствие с разпоредбите на член 21, параграф 1 и член 45, параграф 1 от ДФЕС. Този принцип означава премахване на всякакъв вид дискриминация по отношение на гражданите на държавите-членки.
- (2) В решението си по делото *Gottardo*⁽³⁾ Съдът на Европейския съюз се позовава на принципа, залегнал в член 45 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) по отношение на лице, пребиваващо в Европейския съюз, което е работило във Франция, Италия и Швейцария. Лицето не е разполагало с достатъчни права, за да получи пенсия за старост в Италия и е подало искане за сумиране на периодите на осигуряване в Швейцария и Италия в съответствие с предвиденото в двустранната спогодба, сключена между Италия и Швейцария в интерес на техните граждани.
- (3) По този случай Съдът постановява, че когато дадена държава-членка е сключила с трета държава двустранна спогодба за социална сигурност, в която се предвижда зачитане на периодите на осигуряване в съответната трета държава за целите на придобиването на право на обезщетения за старост, основополагащият принцип за

равно третиране изисква съответната държава-членка да предостави на гражданите на останалите държава-членка същите предимства като тези, с които се ползват нейните собствени граждани по силата на тази спогодба, освен ако не е в състояние да представи обективно основание в подкрепа на противното⁽⁴⁾.

- (4) От постановеното от Съда следва, че неговото тълкуване на понятието „законодателство“, посочено в член 1, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 не засяга задължението на всяка държава-членка да спазва принципа на равно третиране, определен в член 45, параграф 2 от ДФЕС.
- (5) Съдът счита, че поставянето под въпрос на равновесието и на взаимността на двустранна международна спогодба, сключена между държава-членка и трета държава, не представлява обективно основание за отказ на държавата-членка, която е страна по тази спогодба, да предостави на гражданите на другите държави-членки предимствата, които нейните собствени граждани извличат от тази спогодба.
- (6) Съдът отхвърли също така и възраженията от гледна точка на по-големите финансовите задължения и административни затруднения при взаимодействието с компетентните органи на въпросната трета държава като недостатъчни, за да обосноват неизпълнението от страна на държавата-членка, страна по двустранната спогодба, на задълженията, произтичащи от Договора.
- (7) От изключителна важност е да бъдат направени необходимите изводи от това решение на Съда, което е от основно значение за гражданите на ЕС, упражнили правото си на свободно движение в друга държава-членка.
- (8) Поради това следва ясно да се посочи, че двустранните спогодби за социална сигурност между държави-членки и трети държави следва да бъдат тълкувани така, че предимствата, с които се ползват гражданите на държавата-членка, която е страна по спогодбата, по принцип да се предоставят и на тези граждани на други държави-членки, които обективно погледнато се намират в същото положение.
- (9) Съществуващите двустранни спогодби следва да бъдат преразгледани, независимо от еднородното прилагане на решението по делото *Gottardo* към отделните случаи. По отношение на сключените по-рано спогодби в член 351 от ДФЕС е определено следното: „заинтересованата държава-членка или държава са длъжни да предприемат всички необходими мерки, за да премахнат установените

⁽¹⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение на Съда от 15 януари 2002 г. по дело C-55/00, „Elide Gottardo срещу Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)“, Сборник на съдебната практика 2002 г., стр. I-00413 и следващи.

⁽⁴⁾ Решение на Съда от 15 януари 2002 г. по дело C-55/00, „Elide Gottardo срещу Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)“, Сборник на съдебната практика 2002 г., стр. I-00413, параграф 34.

несъответствия“, а в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз е посочено, че „държавите-членки вземат всички общи или специални мерки, необходими за гарантиране на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза“.

- (10) Що се отнася до новите двустранни спогодби за социална сигурност, сключвани между държави-членки на ЕС, и трети държави, е важно е да се има предвид, че те следва да съдържат изрично позоваване на принципа на недискриминация въз основа на национална принадлежност по отношение на гражданите на други държави-членки, които са упражнили правото си на свободно движение в държавата-членка, страна по съответната спогодба.
- (11) Прилагането на решението по делото *Gottardo* в отделните случаи зависи много от степента на сътрудничество от страна на третите държави, тъй като от тях се очаква да удостоверяват периодите на осигуряване, завършени от съответното лице.
- (12) Този въпрос следва да бъде разгледан от Административната комисия, като се има предвид, че решението по делото *Gottardo* е свързано с прилагането на принципа за равно третиране в областта на социалната сигурност,

ПРЕПОРЪЧВА на компетентните служби и институции следното:

1. В съответствие с принципа за недискриминация между гражданите на дадена държава-членка и гражданите на други държави-членки, упражнили правото си на свободно движение съгласно член 21, параграф 1 и член 45, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, разпоредбите на спогодбите за социална сигурност, сключени с трети държави,

следва по принцип да се прилагат и по отношение на гражданите на други държави-членки, които се намират в същата ситуация, както гражданите на съответната държава-членка.

2. Новите двустранни спогодби за социална сигурност, сключвани между държава-членка и трета държава, следва по принцип да съдържат изрично позоваване на принципа на недискриминация въз основа на национална принадлежност по отношение на гражданите на други държави-членки, които са упражнили правото си на свободно движение към или от държавата-членка, която е страна по съответната спогодба.

3. Държавите-членки следва да информират институциите в държавите, с които са подписали спогодби за социална сигурност, чиито разпоредби се прилагат само към техните граждани, за съдържанието на настоящата препоръка. При отправянето на молба за такова сътрудничество държавите-членки, сключили двустранни спогодби с една и съща трета държава, могат да действат съвместно. Това сътрудничество е от основно значение за спазването на законодателството на ЕС.

4. Препоръка № P1 се отменя, считано от деня на прилагане на настоящата препоръка.

5. Настоящата препоръка се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. Тя се прилага от първия ден на втория месец след месеца на публикуването ѝ.

Председател на Административната
комисия

Anne McMANUS